

Středoškolská odborná činnost 46. ročník – 2023/2024 Propozice

Středoškolská odborná činnost (SOČ) je dobrovolnou zájmovou činností žáků denního studia všech typů středních škol. Řídí se organizačním řádem soutěže č. j. 20410/2016 s platností od 1. 8. 2016^{1,2}

Na stránkách Talentování a SOČ^{1, 2} jsou kromě organizačního řádu rovněž k dispozici **kodex porotce, kodex účastníka a materiál k odhalování plagiátů**.

Soutěž je organizována na čtyřech úrovních – školní, okresní (v některých krajích), krajské přehlídky a celostátní přehlídka prací SOČ. V Praze, Středočeském, Jihočeském, Karlovarském a Libereckém kraji se postupuje přímo ze školní přehlídky do krajské přehlídky. Okresní přehlídku řídí okresní komise SOČ, krajskou přehlídku řídí krajská komise SOČ a v průběhu celostátní přehlídky koordinuje činnost odborných porot Celostátní porota SOČ.

Soutěžící se do SOČ přihlašuje vyplněním a odesláním elektronické přihlášky, jejíž nedílnou součástí je i nahrání práce a případně též (nepovinných) příloh do systému SOČ. Pro krajskou a celostátní přehlídku je nedílnou součástí přihlášky videoprezentace. Soutěžící může v nižších kolech soutěže obhajovat více prací, avšak **do Celostátní přehlídky vstupuje pouze s jednou individuální prací, kterou obhájí pouze v jednom oboru. V případě, že je soutěžící spoluautorem i týmové práce musí týmovou práci obhajovat spoluautor**. Práce jsou předkládány v českém jazyce. Obhajoby soutěžních prací probíhají na všech soutěžních úrovních v českém jazyce. Vzhledem k tomu, že soutěžící mohou být vybráni na navazující mezinárodní soutěže a přehlídky prací, mohou porotci položit dotaz rovněž v angličtině. Soutěžící může otázku v Aj odmítnout, což nemá vliv na hodnocení a umístění práce v SOČ.

Pokud autor práce použil k napsání části textu generativní AI nebo technologii podporovanou AI, musí být tato část textu označena odlišně od vlastního textu autora a příslušně citována s odkazem na to, že daná část byla generována AI nebo technologií podporovanou AI.

Soutěžící, který začal na práci pracovat na jedné škole a v průběhu roku ji dokončil na jiné škole, se domluví se školním garantem, jakou školu v přihlášce uvede. Doporučujeme uvést školu, kde vznikla podstatná část práce. Pokud žák nestihl z dlouhodobých zdravotních důvodů odevzdat a obhájit práci v aktuálním školním roce, může danou práci obhajovat v roce následujícím.

Doporučený rozsah práce je 80 stran, na stránkách <https://talentovani.cz/souteze/stredoskolska-odborna-cinnost> a bude k dispozici upravená šablona práce, která je pro všechny soutěžící závazná. K dispozici budou rovněž vzorové práce z některých oborů, které jsou umístěny na webu¹.

Účast v soutěži SOČ je podmíněna *včasným přihlášením* v souladu s harmonogramem SOČ pro aktuální ročník a s pokyny školního (okresního) organizátora SOČ. Podrobné pokyny pro přihlášení naleznete na <https://talentovani.cz/souteze/stredoskolska-odborna-cinnost>.

Vstupem do soutěže (odesláním přihlášky a nahráním a odesláním práce) souhlasí s těmito podmínkami:

- pro účely organizace soutěže zpracovává SOČ osobní údaje účastníka (jméno, příjmení, adresa trvalého bydliště, rok narození, adresa školy, ročník, vaše umístění v soutěži),

¹ <https://talentovani.cz/souteze/stredoskolska-odborna-cinnost>

² <https://www.soc.cz/>

- účastník souhlasí s pořizováním fotografií, digitálních záznamů na zahájení, v průběhu a na zakončení soutěže,
- prezentace práce je povinná pro krajskou a celostátní přehlídku; bude zveřejněna a zpřístupněna dalším soutěžícím, porotcům a veřejnosti po celou dobu přehlídky, tedy po dobu konání krajské a celostátní přehlídky prací SOČ,
- práce laureátů z Celostátní přehlídky SOČ jsou umístěny v archivu prací SOČ na webu [1.2.](#)

Příslušná střední škola poskytne soutěžícím všechny informace o termínech a podobě školní přehlídky. **Školní garant je zodpovědný za správný Název práce, správnou a úplnou adresu školy.** Pokud na dané škole není koordinátor SOČ, je možné kontaktovat okresního koordinátora – kontakty na webu <https://talentovani.cz/souteze/stredoskolska-odborna-cinnost>, který poskytne bližší pokyny.

Pravidla pro postup ze školní do okresní přehlídky určuje okresní komise SOČ. Podle místních podmínek je možné poslat do okresní přehlídky více prací za obor. V případě malého počtu prací lze uspořádat společnou školní či okresní přehlídku. Počet prací v jednotlivých oborech postupujících do krajské přehlídky stanoví krajská komise SOČ. Do celostátní přehlídky SOČ postupují nejlepší soutěžní práce **doporučené krajskou hodnotící komisí (porotou). Vítězná práce, která nebyla doporučena odbornou porotou, do vyšší soutěžní přehlídky nepostupuje.** V krajských přehlídkách a na celostátní přehlídce stanovují **odborné poroty jednoznačné pořadí všech soutěžních prací** (jedna soutěžní práce na jedné pozici).

Úspěšnými řešiteli v krajské přehlídce SOČ jsou žáci, kteří se umístili na 1. – 3. místě a další autoři soutěžních prací do počtu 60 % všech účastníků v daném soutěžním oboru, pokud soutěžní práce splňují hodnotící kritéria nastavená v propozicích soutěže. V Celostátní přehlídce jsou úspěšnými řešiteli všichni žáci, kteří se zúčastnili celostátního kola a obhájili svou práci.

Bez potvrzení o absolvování školní či (v případě nekonání) okresní přehlídky není možný postup do vyšších kol. **Celostátní přehlídky se mohou zúčastnit pouze soutěžící, kteří obhajovali práci alespoň ve dvou soutěžních kolech a jejichž práce byly krajskou komisí SOČ určeny k postupu do celostátní přehlídky.**

Organizátoři na jednotlivých soutěžních úrovních informují soutěžící o obsazení odborných hodnotících komisí, případně údaje zveřejňují v materiálech k soutěži. Obhajoby prací jsou veřejné. V případě online soutěže zajistí pořadatel včasné předání přihlašovacích údajů a vyzkouší připojení účastníků. Pokud někdo z veřejnosti (učitel, rodič...) projeví zájem obhajoby sledovat, je pořadatel povinen mu toto umožnit, avšak v případě nevhodného chování má právo takového účastníka z online přenosu vyloučit.

Žáci mohou soutěžit v kterémkoliv z 18 soutěžních oborů (viz str. 3) s individuální nebo týmovou prací (tým může mít max. 3 členy). Soutěžní prací je samostatně vypracovaná odborná práce, která je předkládána k odbornému posouzení a následně je obhajována před odbornou porotou.

Student nemůže opakovaně soutěžit se stejnou prací. Může ale soutěžit s tzv. navazující prací. V tomto případě musí být jasně deklarován posun v řešené problematice a vymezení novosti ve srovnání s prací původní, která již byla v soutěži obhajována. V přihlášce musí být práce označena jako práce navazující.

Hodnocení prací SOČ:

Práce SOČ hodnotí odborná porota sestavená z odborníků v daném oboru, kteří se soutěžícím vedou **kolegiální rozpravu**. Obecně porotci diskutují, zjišťují, hodnotí a rozhodují. Porotci dále dodržují pravidlo **5NE** (negativně nekritizují, nezkouší, neradí, neprosazují a nesnižují). Průběh obhajoby řídí předseda. Základním úkolem odborných porot je objektivně zhodnotit jednotlivé práce, jejich prezentace a obhajoby soutěžícími a rozhodnout o pořadí prací v dané přehlídce. Finální pořadí je průnikem hodnocení psané formy soutěžní práce a její obhajoby. Jedná se o **konsenzus všech porotců**, kteří ho musí být **schopni zdůvodnit** na základě níže uvedeného základního principu hodnocení. Porotci se rovněž zaměřují na vhodnost zařazení práce do jednoho z 18 soutěžních oborů.

Základním principem, kterým se odborné poroty při posuzování práce řídí, je IOVP:

- **I = INVENCE** – nápaditost a způsob výběru tématu, jeho společenský dopad a uplatnitelnost výsledků.
- O = ODBORNOST** – znalost podstaty řešené problematiky včetně jejího správného popisu.
- **ORIGINALITA** – řešení problému včetně invenčního přístupu a správnosti/vhodnosti použité metodiky, způsob interpretace získaných výsledků a formální úroveň textu.
- **VP = VLASTNÍ PODÍL** – odbornou porotu během obhajoby především zajímá podíl vlastní práce a vlastní přínos k řešené problematice, schopnost srozumitelně popsat a vysvětlit podstatu práce, reagovat na dotazy poroty a odborným způsobem obhájit výsledky své práce.

Jestliže porotci nižších kol vnesou k práci oprávněné poznámky a doporučí formální úpravy (členění práce, obsah kapitol, poděkování konzultantům a pracovištím, citace literatury, popis obrázků, překlepy, kvalita grafů a mapek apod.), je vhodné práci upravit a po dohodě s organizátorem příslušného kola opravenou práci co nejdříve vrátit do elektronického systému zpět. Nová verze práce musí být označena jako opravená. Výměna elektronické verze práce v databázovém systému SOČ se řeší přes správce tohoto systému. Porota nižšího kola rovněž může doporučit změnu zařazení práce do oboru.

Video je možné po jednotlivých nižších soutěžních kolech upravit dle připomínek poroty a v přihlášce vyměnit. **Po krajském kole je výměna souborů možná do 19. 5. 2024.** K jedné práci je vloženo pouze jedno video.

Pokud má soutěžící výhrady k regulérnosti průběhu soutěže v některé z postupových přehlídek (školní, okresní, krajské), má právo se odvolat k příslušné komisi SOČ, případně komisi o stupeň vyšší. Odvolání je nutné podat nejdéle do 5 dnů od zveřejnění a vyhlášení výsledků příslušné přehlídky. **Ústřední komise SOČ řeší pouze regulérnost soutěže v Celostátní přehlídce.**

HARMONOGRAM 46. ROČNÍKU SOČ

| | |
|--------------------------|---|
| Školní přehlídky SOČ | zpravidla únor – březen 2024, dle pokynů střední školy |
| Okresní přehlídky SOČ | březen – duben 2024 |
| Krajské přehlídky SOČ | duben – 10. květen 2024 |
| Celostátní přehlídka SOČ | 21. – 23. červen 2024, SPŠE a VOŠ Pardubice ve spolupráci s Univerzitou Pardubice |

Konkrétní termíny pro nižší soutěžní přehlídky určí příslušná komise SOČ, která stanoví:

- termíny pro přihlášení prací
- termín obhajob prací

Případně lze termín pro přihlášení práce a termín obhajoby práce v příslušné přehlídce zjistit u krajského garanta soutěže viz adresář garantů – příloha č. 1

Seznam soutěžních oborů pro 46. ročník SOČ:

01. Matematika a statistika
02. Fyzika
03. Chemie
04. Biologie, geografie a geologie
05. Molekulární biologie
06. Zdravotnictví
07. Zemědělství, potravinářství, lesní a vodní hospodářství

08. Ochrana a tvorba životního prostředí
09. Strojírenství, hutnictví a doprava
10. Elektrotechnika, elektronika a telekomunikace
11. Stavebnictví, architektura a design interiérů
12. Tvorba učebních pomůcek, didaktická technologie
13. Ekonomika a řízení
14. Pedagogika, psychologie, sociologie a problematika volného času
15. Teorie kultury, umění a umělecké tvorby
16. Historie
17. Filozofie, politologie a ostatní humanitní a společenskovední obory
18. Informatika

Změnu v zařazení práce do příslušného oboru je možné provést **nejpozději před vlastní obhajobou v krajské přehlídce SOČ**. Autor o změně zařazení práce do jiného oboru uvědomí předsedu odborné poroty stávajícího a navrhovaného oboru. Záznam o změně musí být uveden v přihlášce v elektronickém systému.

Struktura soutěžní práce:

- titulní list obsahující název a číslo oboru SOČ, název práce v českém a anglickém jazyce (stručný, výstižný, srozumitelný), jméno autora/ů, název a adresu školy, kraj, místo zpracování, příp. způsob ověření v praxi, jméno konzultanta, kdo práci či téma zadal;
- čestné prohlášení autora o zveřejnění všech informačních zdrojů v seznamu použité literatury;
- anotace práce, která představuje podstatné jádro práce. Poskytuje stručnou informaci pro přehlednou a ucelenou orientaci v zaměření a zpracování tématu. Je uvedena v české a anglickém jazyce. Rozsah anotace je vymezen 10 řádky.
- Klíčová slova (vést v českém a anglickém jazyce)
- záměr a cíl práce (rozsah 3 věty)
- použité metody a techniky
- popis (sumarizace) výsledků (rozsah max. 6 vět)
- zhodnocení výsledků, přínos práce (rozsah max. 6 vět)
- další možnosti řešení příp. pokračování v práci (rozsah max. 6 vět)
- obsah práce;
- vlastní text práce;
- seznam bibliografických citací;
- seznam všech použitých zkratk s vysvětlením významu;
- přílohy (pokud jsou součástí práce).

Upozornění: Práce, v nichž chybí některá z těchto náležitostí, mohou být odmítnuty.

Šablona pro psaní práce SOČ je uvedena na webu¹, kde budou též průběžně zveřejňovány podrobné informace k soutěži. Webové stránky www.soc.cz slouží jako záložní web /archiv a bude na něj odkazováno z webu <https://talentovani.cz/souteze/stredoskolska-odborna-cinnost>.

Ing. Jana Ševcová
tajemnice soutěže
jana.sevcova@npi.cz; +420 603 860 963

Národní pedagogický institut České republiky
Oddělení mládeže, zájmového a neformálního vzdělávání,
Senovážné nám. 25, 110 00 Praha 1

Příloha č. 1: Adresář krajských garantů Středoškolské odborné činnosti pro školní rok 2023/2024

| Kraj | Krajský garant | Tel., e-mail, web |
|--------------------|---|--|
| PRAHA | Kateřina Špronglová Dům dětí a mládeže hlavního města Prahy Karlínské nám. 7, 186 00 Praha 8 | tel.: 222 333 848, 777 706 527, e-mail: spronglova@ddmpraha.cz www.ddmpraha.cz |
| STŘEDOČESKÝ | Bc. Petr Hoskovec, Mgr. Lenka Škopová, KÚ, odd. mládeže a sportu, Zborovská 11, 150 21 Praha 5 RNDr. Vladislav Slavíček, PhDr. Petr Němeček, Ph.D., Gymnázium J. Ortena, Jaselská 932, 284 80 Kutná Hora | tel.: 257 280 263, e-mail: hoskovec@kr-s.cz , tel. 257 280 196; skopova@kr-s.cz tel: 775 325 967 e-mail: vladislav.slavicek@gymkh.eu ; tel: 723 299 603 e-mail: petr.nemecek@gymkh.eu ; www.gymhk.cz |
| ÚSTECKÝ | Ing. Ingrid Vlčková Dům dětí a mládeže a ZDVPP Ústí n. Labem Velká Hradební 19, 400 01 Ústí nad Labem | tel.: 475 210 861, 737 133 793 e-mail: vlckova@ddmul.cz www.ddmul.cz |
| LIBERECKÝ | Ing. Eva Hodboďová KÚ Libereckého kraje, Odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu, Oddělení mládeže, sportu a zaměstnanosti, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec | tel.: +420 485 226 635, +420 739 541 550 e-mail: eva.hodbodova@kraj-lbc.cz www.kraj-lbc.cz |
| PLZEŇSKÝ | Mgr. Čestmír Kouba Gymnázium L. Pika Opavská 21, 312 00 Plzeň | tel.: 777 602 625, e-mail: kouba@glp.cz ; gop@glp.cz https://glp.cz/ |
| KARLOVARSKÝ | PhDr. Jakub Formánek Gymnázium Cheb Nerudova 7, 350 02 Cheb | tel.: 739 417 414 e-mail: formanek@gymcheb.cz www.gymcheb.cz |
| JIHOČESKÝ | Mgr. Klára Dragová Dům dětí a mládeže, U Zimního stadionu 1 370 01 České Budějovice | tel.: 386 447 313, 777 640 090 e-mail: dragova@ddmcb.cz www.ddmcb.cz |
| VYSOČINA | Mgr. Kamil Svoboda, DDM Třebíč, Tomáše Bati 1084, 674 01 Třebíč Mgr. Monika Peroutková, Gymnázium, Masarykovo nám. 9, 674 01 Třebíč | tel. 605 437 805, e-mail: svoboda@ddmtrebic.cz , tel. 568 840 815; e-mail: peroutkovam@gtr.cz , www.gtr.cz ; www.ddmtrebic.cz |
| PARDUBICKÝ | Mgr. Klára Jelinková Gymnázium J. Ressela Olbrachtova 291, 537 01 Chrudim | tel.: 469 669 522, 604 215 510 e-mail: klara.jelinkova@gjr.cz www.gjr.cz |

| | | |
|-------------------------------------|--|--|
| <p>KRÁLOVÉ- HRADECKÝ</p> | <p>PaedDr. Luboš Hodný, Ph.D. Gymnázium J. K. Tyla Tylovo nábř. 682, 500 02 Hradec Králové Mgr. Dana Beráková organizační garant soutěží a přehlídek Královéhradecký krajský institut pro vzdělávání a inovace – školské zařízení pro DVPP a středisko služeb školám, p.o., Na Okrouhlíku 1371/30, 500 02 Hradec Králové</p> | <p>tel.: 727 812 752 e-mail: hodny@gikt.cz tel.: 725 059 837 e-mail: berakova@kkivi.cz https://soutezekhk.cz www.kkivi.cz</p> |
| <p>JIHOMORAVSKÝ</p> | <p>Mgr. Zdeňka Antonovičová Lužánky – Středisko volného času Lidická 50, 658 12 Brno</p> | <p>tel: 549 524 124, 723 368 276 e-mail: zdenka@luzanky.cz www.luzanky.cz</p> |
| <p>ZLÍNSKÝ</p> | <p>RNDr. Drahošlav Viktorýn Gymnázium JAK a JŠ, Komenského 169, 688 01 Uherský Brod</p> | <p>tel. 572 633 085, 605 275 803 e-mail: drahoslav.viktoryn@gjak.cz www.gjak.cz</p> |
| <p>OLOMOUCKÝ</p> | <p>RNDr. Jan Lázna SZŠ Prostějov, Ing. O. Jestrebský, Sportcentrum DDM, odloučené pracoviště Vápenice 9, 796 01 Prostějov</p> | <p>tel.: 582 343 861, 732 109 933 e-mail: laznaj@szdravpv.cz; tel.: 587 571 961, e-mail: ojestrebsky@sportcentrumddm.cz www.sportcentrumddm.cz</p> |
| <p>MORAVSKO- SLEZSKÝ</p> | <p>Bc. Kateřina Smičková SVČ Korunka, Korunní 699/49, 709 12 Ostrava</p> | <p>tel.: 599 524 880, 736 462 121 e-mail: katerina.smickova@svc-korunka.cz www.svc-korunka.cz</p> |